

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Sylwia Piasecka

Protokolant sekretarz sądowy Grażyna Pałubicka

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2017 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z wniosku T. Ż.

z udziałem D. Ż.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków T. Ż. i D. Ż. wchodzi:

a) udział wynoszący $\frac{1}{2}$ w prawie własności nieruchomości gruntowej działka numer (...), o określonym sposobie korzystania działka niezabudowana, położonej w C. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy – Wydział Ksiąg Wieczystych w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą Kw (...) o wartości 21.800,00 złotych (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy osiemset złotych),

II. dokonać podziału majątku wspólnego byłych małżonków T. Ż. i D. Ż. w ten sposób, że majątek opisany w punkcie Ia przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy T. Ż.,

III. ustalić, że z majątku wspólnego byłych małżonków T. Ż. i D. Ż. dokonano nakładów na majątek osobisty wnioskodawcy T. Ż. w wysokości 130.783,76 złotych (słownie: sto trzydzieści tysięcy siedemset osiemdziesiąt trzy złote i siedemdziesiąt sześć groszy),

IV. oddalić wniosek wnioskodawcy T. Ż. i uczestniczki postępowania D. Ż. w pozostałym zakresie,

V. zasądzić od wnioskodawcy T. Ż. na rzecz uczestniczki postępowania D. Ż. kwotę 62.291,88 złotych (słownie: sześćdziesiąt dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt osiem grosz) tytułem spłaty jej udziału w majątku wspólnym,

VI. nakazać ściągnąć z roszczenia zasądzzonego na rzecz uczestniczki postępowania D. Ż. kwotę 1.592,22 złotych (słownie: jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt dwa zł i dwadzieścia dwa grosze) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Człuchowie tytułem nieopłaconych kosztów sądowych,

VII. nakazać pobrać od wnioskodawcy T. Ż. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Człuchowie kwotę 2.208,84 zł (słownie: dwa tysiące dwieście osiem złotych i osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem nieopłaconych kosztów sądowych,

VIII. oddalić wniosek w zakresie kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca – T. Ż., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, złożył wniosek o podział majątku wspólnego jego i uczestniczki postępowania D. Ż., w skład którego wchodzi prawo własności nieruchomości zabudowanej, stanowiącej działkę gruntu nr (...) o powierzchni 0,0397 ha, położonej w P., dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) o wartości 194.000,00 złotych, prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) o powierzchni 0,1824 ha, położonej w C. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) o wartości 478.000,00 złotych, udział wynoszący 1/2 w prawie własności nieruchomości stanowiącej niezabudowaną działkę gruntu nr (...), położonej w C. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) o wartości 39.700,00 złotych. Ponadto wskazał, że wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania obciąża kredyt hipoteczny, który na dzień 24 maja 2013 roku wynosił 160.031,73 CHF, co według kursu na dzień 9 grudnia 2013 roku daje kwotę 547.308,51 złotych.

Wnioskodawca wniósł nadto o rozliczenie nakładów, które poczynił z majątku odrębnego na majątek wspólny stron poprzez spłatę kredytu hipotecznego w okresie od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego (30 maja 2013 roku) do miesiąca listopada 2013 roku w łącznej wysokości 12.973,17 złotych i o zasądzenie na jego rzecz z tego tytułu kwoty 6.486,58 złotych.

Wnioskodawca wniósł również o zasądzenie na jego rzecz kwoty 14.000,00 złotych tytułem ceny sprzedaży samochodu osobowego marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) zgodnie z porozumieniem stron z dnia 13 września 2013 roku.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania D. Ż., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o podział majątku wspólnego, w skład którego wchodzi udział wynoszący 1/2 w prawie własności nieruchomości stanowiącej niezabudowaną działkę gruntu nr (...), położonej w C. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), przez przyznanie jej na wyłączną własność wnioskodawcy z obowiązkiem dopłaty na rzecz uczestniczki postępowania do wysokości jej udziału, rozliczenie nakładów poczynionych z majątku wspólnego wnioskodawcy i uczestniczki na stanowiący majątek odrębny wnioskodawcy nieruchomość położoną w C. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi księgę wieczystą kw Nr (...) o wartości 150.000,00 złotych i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwoty 75.000,00 złotych, rozliczenie pożytków osiągniętych przez uczestnika ze stanowiącego ich współwłasność udziału w nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), stanowiącej zabudowaną działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...) i z tego tytułu zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika postępowania kwoty 25.800,00 złotych, oddalenie wniosku w pozostałym zakresie oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku wskazała, że czas trwania wspólności majątkowej małżeńskiej istniał od dnia zawarcia związku małżeńskiego tj. od dnia 2 października 1999 roku do dnia jej ustania – 11 kwietnia 2003 roku, kiedy to ustanowiono rozdzielność majątkową małżeńską w drodze umowy zawartej przed notariuszem L. W. w dniu 11 kwietnia 2003 roku. Podkreśliła, że spośród nieruchomości wymienionych we wniosku jedynie udział w nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...), stanowiącej zabudowaną działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), został nabyty w czasie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej. Pozostałe nieruchomości wymienione we wniosku zostały nabyte już po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej.

Uczestniczka postępowania wskazała nadto, że w chwili zawarcia związku małżeńskiego wnioskodawca był użytkownikiem wieczystym nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), zabudowaną budynkiem w stanie surowym zamkniętym, położonej w C. przy ulicy (...), zapisanej w księdze wieczystej Kw nr (...), prowadzonej przez Sąd

Rejonowy w Człuchowie. Po zawarciu związku małżeńskiego ze środków pochodzących z majątku wspólnego wnioskodawca i uczestniczka postępowania wykonali roboty wykończeniowe w budynku, które umożliwiły im zamieszkanie w tej nieruchomości w lipcu 2000 roku. Uczestniczka postępowania podkreśliła, że opisaną nieruchomość wnioskodawca sprzedał 22 grudnia 2006 roku za kwotę 345.000,00 złotych i uzyskaną ze sprzedaży kwotę przejął w całości.

W piśmie procesowym z dnia 12 marca 2014 roku pełnomocnik wnioskodawcy potwierdził skład majątku wspólnego wskazany w odpowiedzi na wniosek oraz wskazał, że wartość tego udziału wynosi kwotę 39.700,00 złotych. Jednocześnie zaznaczył, że węzeł betoniarski, który dzierżawiony jest przez (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. posadowiony jest na sąsiedniej działce. Natomiast jedynie niewielka część działki gruntu nr (...), nie przekraczająca 1 – 2% ogólnej powierzchni, wykorzystywana jest dla potrzeb węzła betoniarskiego. Przy czym ta niewielka część działki wykorzystywana jest w związku z funkcjonowaniem węzła od 6 lat, a nie od 11 lat, gdyż właśnie w tym okresie wnioskodawca podpisał umowę ze wskazaną spółką umowę dzierżawy. Wnioskodawca zauważył nadto, że czynsz dzierżawny otrzymywany jest i rozliczany w ramach Przedsiębiorstwa Produkcyjno Usługowo Handlowego (...) i Spółka – Spółka Jawna w C., którego wnioskodawca jest współnikiem.

Wnioskodawca potwierdził również, że przed zawarciem związku małżeńskiego, tj. w dniu 16 września 1996 roku nabył działkę gruntu, położoną w C. przy ulicy (...), a następnie rozpoczął budowę domu jednorodzinnego. W celu pozyskania środków na budowę domu wnioskodawca sprzedał w dniu 22 grudnia 1997 roku mieszkanie za kwotę 70.000,00 złotych. Budowa domu i prace wykończeniowe zostały wykonane przed zawarciem związku małżeńskiego, a ze wspólnych pieniędzy stron nie poczyniono żadnych nakładów na przedmiotową nieruchomość.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 października 1999 roku w C. wnioskodawca T. Ż. i uczestniczka postępowania D. Ż. zawarli związek małżeński, który wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 8 maja 2013 roku, w sprawie I RC 1316/12, został rozwiązany przez rozwód.

bezsporne, nadto dowód z innych środków dowodowych: wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 8 maja 2013 roku k. 15.

W dniu 11 kwietnia 2003 roku wnioskodawca T. Ż. i uczestniczka postępowania D. Ż. zawarli umowę o wyłączenie wspólności ustawowej.

bezsporne, nadto dowód z innych środków dowodowych – akt notarialny z dnia 11 kwietnia 2003 roku k. 30 – 31.

W dniu 22 grudnia 1997 roku wnioskodawca T. Ż. dokonał sprzedaży lokalu mieszkalnego nr (...), stanowiącego odrębną nieruchomości, wraz z udziałem w prawie własności gruntu i wspólnych częściach budynku mieszkalnego wynoszącego (...) części, położonego w budynku przy ulicy (...), w C..

bezsporne, nadto dowód z innych środków dowodowych – akt notarialny z dnia 22 grudnia 1997 roku k. 36 – 37v.

W dniu 16 września 1996 roku wnioskodawca T. Ż. nabył działkę gruntu, położoną w C. przy ulicy (...), a następnie na podstawie pozwolenia na budowę z dnia 24 sierpnia 1998 roku rozpoczął budowę domu jednorodzinnego w grudniu 1998 roku.

W grudniu 1998 roku rozpoczęto roboty przygotowawcze, wykopy pod ławy fundamentowe i wykonano betonowanie ław fundamentowych. Następnie wykonano izolację poziomą ław fundamentowych, murowanie ścian fundamentowych z kostki betonowej oraz izolację pionową i poziomą ścian fundamentowych.

W styczniu 1999 roku rozpoczęto murowanie ścian nośnych budynku oraz montaż płyt stropowych.

W lutym 1999 roku nadal trwały roboty ciesielskie w postaci szalowania wieńców i wylewek stropowych stropu nad parterem oraz rozpoczęto murowanie ścian nośnych I p – poddasze.

W marcu 1999 roku betonowano schody, wykonywano roboty murowane ścian poddasza oraz murowano komin z cegły klinkierowej czerwonej ponad połacią dachową, rozpoczęto montaż więźby dachowej drewnianej, która zakończono w kwietniu 1999 roku. Następnie rozpoczęto roboty pokrywy dachu dachówką ceramiczną czerwoną, które zakończono w maju 1999 roku i wówczas rozpoczęto montaż stolarki okiennej.

W czerwcu 1999 roku kontynuowano montaż stolarki drzwiowej, zaś w sierpniu 1999 roku wykonywano roboty elewacyjne w postaci ocieplania ścian zewnętrznych, przyklejanie siatki. Prace te trwały do września 1999 roku.

W dniu 6 października 1999 roku rozpoczęto prace wewnątrz budynku, mianowicie ścianki działowe, tynki wewnętrzne. Prace wykończeniowe budynku trwały do sierpnia 2000 roku. We wrześniu 2000 roku zakończono roboty budowlane w budynku mieszkalnym.

W dniu 14 września 2000 roku sporządzono protokół odbioru przewodów dymowych, spalinowych i wentylacyjnych.

Prace wykończeniowe – nakłady - wykonane w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej ustalono na kwotę 130.783,76 złotych.

dowód: dziennik budowy k. 54 – 65, protokół z dnia 14 września 2000 roku k. 66, informacja z dnia 20 maja 2014 roku k. 53, zeznania świadków D. B. k. 104v – 105, A. P. k. 105, Z. G. k. 105v, W. S. k. 105v – 106, M. S. k. 135 – 136, opinia biegłej sądowej W. B. k. 341 – 402, uzupełniająca opinia biegłej sądowej z dnia 9 grudnia 2015 roku k. 431 – 440, oświadczenie biegłej sądowej W. B. 474 – 475, faktury k. 49 – 51, rachunek k. 72.

W styczniu 2001 roku strony nabyły udział wynoszący 1/2 w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w C. przy ulicy (...), stanowiącej zabudowaną działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...). Pozostały udział wynoszący 1/2 wnioskodawca nabył w czerwcu 2008 roku na podstawie umowy darowizny. Na części nieruchomości stanowiącej 1 – 2% całej powierzchni nieruchomości posadowiony jest węzeł betoniarski. Pozostała część węzła betoniarskiego znajduje się na działce (...), która stanowi wyłączną własność uczestnika postępowania T. Ż.. Działka, na której posadowiony jest węzeł betoniarki, objęta jest umową dzierżawy.

Wartość nieruchomości gruntowej wynosi 43.600,00 złotych.

bezsporne, nadto dowód: odpis zwykły księgi wieczystej Kw nr (...) k. 17, opinia biegłego sądowego K. F. k. 273 – 309, dowód z innych środków dowodowych: umowa dzierżawy k. 497 – 513.

Uczestniczka postępowania D. Ż. nigdy nie wносиła o dopuszczenie do współposiadania części nieruchomości, położonej przy ulicy (...), w C., stanowiącej majątek wspólny, jak również nie wносиła żadnych zastrzeżeń co do sposobu wykorzystywania tej nieruchomości przez wnioskodawcę.

Wnioskodawca nie osiągał dodatkowego dochodu z nieruchomości, stanowiącej składnik majątku wspólnego stron postępowania. Nieruchomość ta była czasami wykorzystywana przez firmę prowadzoną przez wnioskodawcę do składowania materiału.

bezsporne, nadto dowód: zeznania świadka S. R. 00:03:35 – 00:06:45, 00:09:36 – 00:15:10 k. 548v, 00:20:16 – 00:23:01 k. 549, A. B. 00:16:26 k. 563.

Wnioskodawca - T. Ż. od 2003 roku nieregularnie uiszczal podatek od nieruchomości za działkę nr (...) przy ulicy (...) w C..

bezsporne, nadto dowód: pismo z dnia 30 marca 2016 roku k. 466, zaświadczenie z dnia 19 września 2017 roku k. 544, dowód z innych środków dowodowych: zaświadczenie z dnia 4 września 2014 roku k. 101.

Na mocy porozumienia z dnia 13 września 2013 roku uczestniczka postępowania D. Ż. nabyła prawo własności samochodu osobowego marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), który stanowił majątek odrębny wnioskodawcy T. Ż.. Wartość pojazdu ustalono na kwotę 14.000,00 złotych.

bezsporne, nadto dowód z innych środków dowodowych: wstępne porozumienie z dnia 13 września 2013 roku k. 16.

Sąd zważył co następuje:

Wniosek co do zasady zasługiwał na uwzględnienie, gdyż zgodnie z treścią art. 1037 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r.i.o. do zgłoszenia wniosku o dokonanie przez Sąd podziału majątku wspólnego uprawniony jest każdy z byłych małżonków. Oznacza to, że żądanie podziału majątku wspólnego jest ustawowym prawem każdego z byłych małżonków i każdy z nich musi się liczyć z możliwością jej zniesienia także w sposób, który może pozbawić go prawa do rzeczy lub je ograniczyć. Dlatego też w zasadzie nie można oddalić takiego wniosku z powołaniem się na postanowienia art. 5 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2002 roku, I CKN 249/00, LEX nr 55559).

Stosownie do treści art. 31 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Wspólność ustawowa ustaje m.in. z chwilą ustania małżeństwa na skutek jego rozwiązania przez rozwód i od tej chwili traktuje się przedmioty przez nią objęte jako objęte współwłasnością w częściach ułamkowych.

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w Słupsku, w sprawie I RC 1316/12, wyrokiem z dnia 8 maja 2013 roku rozwiązał małżeństwo uczestników postępowania przez rozwód. Należy jednak podkreślić, że wspólność majątkowa małżeńska pomiędzy stronami postępowania ustala znacznie wcześniej. Niewątpliwym bowiem jest, że w dniu 22 kwietnia 2003 roku wnioskodawca T. Ż. i uczestniczka postępowania D. Ż. zawarli w formie aktu notarialnego umowę o wyłączeniu wspólności majątkowej małżeńskiej.

Na mocy art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 1 i 3 k.p.c., w toku postępowania o podział majątku wspólnego, Sąd ustala skład i wartość majątku wspólnego stron oraz wielkość udziałów w nim, uwzględniając jednocześnie zasadę, że skład majątku wspólnego ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej, a wartość – według jego wartości aktualnej, czyli z chwili dokonania działu.

W przedmiotowej sprawie, po sprecyzowaniu wniosków co do składu majątku wspólnego, uczestnicy postępowania ustalili, że w skład majątku wspólnego uczestników postępowania wchodzi udział wynoszący 1/2 w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w C. przy ulicy (...), działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Człuchowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...).

Kwestią sporną była wartość przedmiotowego udziału w nieruchomości. Dlatego też Sąd aby ustalić wartość tego składnika majątku wspólnego zmuszony był posiłkować się w tym zakresie opinią biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości K. F. (2).

Biegły sądowy ustalił wartość całej nieruchomości na kwotę 43.600,00 złotych, zaś udziału wynoszącego 1/2 w nieruchomości na kwotę 21.800,00 złotych. Biegły sądowy zaznaczył nadto, że wprawdzie na przedmiotowej nieruchomości posadowiony jest w części węzeł betoniarki, jednakże zajmuje on około 1 – 2 % powierzchni nieruchomości. Pozostała bowiem część węzła betoniarskiego znajduje się na działce nr (...). W konsekwencji biegły sądowy uznał za niezasadne ustalanie wartości nieruchomości z uwzględnieniem tego fragmentu węzła. Wskazał natomiast najbardziej racjonalne rozwiązanie, a mianowicie wydzielenie powierzchni użytkowanej przez węzeł betoniarski.

W ocenie Sądu, opinia biegłego sądowego K. F. (2) zasługiwała na uwzględnienie, albowiem nie budziła ona żadnych zastrzeżeń zarówno co do formy, jak i treści. Ponadto cechowała się rzetelnością i dokładnością, jak również sporządzona została zgodnie z zaleceniami Sądu oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Należy również podkreślić, że zarówno wnioskodawca, jak i uczestniczka postępowania, nie kwestionowali opinii sporządzonej przez biegłego w żadnym zakresie.

Natomiast w związku z tym, że strony postępowania zgodnie wnosiły o przyznanie tej nieruchomości wnioskodawcy z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestniczki postępowania, to Sąd, pomimo wskazań biegłego sądowego, nie znalazł podstaw do działania z urzędu w celu fizycznego podział tej nieruchomości i przyznał własność udział w tej nieruchomości wnioskodawcy. Tym bardziej, że wnioskodawca, na podstawie umowy darowizny, już jest właścicielem dalszej połowy nieruchomości.

Wnioskodawca – T. Ż., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł również o rozliczenie wydatków jakie poniósł z majątku osobistego na majątek wspólny z tytułu regulowania podatku od wspólnej nieruchomości.

Uczestniczka postępowania nie kwestionowała roszczenia wnioskodawcy co do zasady, a wyłącznie co do wysokości. Zatem zgodnie z treścią art. 6 kc, to na stronie wnioskującej spoczywał obowiązek wykazania wysokości dochodzonego roszczenia. Tym bardziej, że roszczenie wnioskodawcy dotyczyło rozliczenia wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny.

Zgodnie zaś z treścią art. 45 § 1 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności.

Sposób sformułowania powyższego przepisu wskazuje na zróżnicowanie zakresu kognicji sądu rozpoznającego sprawę. Określenie: małżonek „powinien zwrócić” nakłady i wydatki poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty prowadzi do konkluzji, że w tym zakresie sąd orzeka także w braku stosownego wniosku zgłoszonego przez małżonka. Natomiast regulacja, zgodnie z którą małżonek może żądać zwrotu nakładów i wydatków poczynionych przez niego z majątku osobistego na majątek wspólny, pozwala przyjęć, iż w tym przedmiocie sąd orzeka wyłącznie na wniosek zainteresowanego małżonka. Z przeciwstawienia „powinności zwrotu” i „możności żądania zwrotu” wynika, że o ile w drugim wypadku zwrot jest uzależniony od zgłoszenia żądania (wniosku), o tyle w pierwszym wypadku jest on obowiązkiem małżonka, a jego realizacja nie wymaga inicjatywy żadnego z małżonków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21 lutego 2008 roku, III CZP 148/07, OSNC 2009/2/23; postanowienie Sądu Najwyższego z 16 października 1997 roku, II CKN 395/97, LEX nr 50532). Należy poza tym zauważyć, iż przedmiotami majątkowymi, które wchodzą w skład majątku wspólnego (art. 31 § 1 k.r.o.) są – obok rzeczy – prawa, a w szczególności wierzytelności z tytułu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek innej osoby. Gdy tą osobą nie jest jeden z małżonków, wierzytelności te w sprawie o podział majątku wspólnego podlegają uwzględnieniu przy ustaleniu składu majątku podlegającego podziałowi (por. uchwała Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 1970 roku, III CZP 18/70, OSNC 1971/2/18), a ustalenia tego sąd dokonuje z urzędu (art. 684 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c.). Uzasadnia to także orzekanie z urzędu o zwrocie wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków, mimo że roszczenia o ich zwrot nie uwzględnia się przy ustaleniu składu majątku wspólnego podlegającego podziałowi i – jak wynika z art. 45 § 1 k.r.o. i art. 567 § 1 k.p.c. – rozstrzygnięcie o zwrocie tych wydatków i nakładów jest w sprawie o podział majątku wspólnego orzeczeniem dodatkowym. Natomiast o zwrocie wydatków i nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny sąd orzeka wyłącznie na wniosek zgłoszony w postępowaniu w pierwszej instancji, a domagający się ich zwrotu zobowiązany jest dokładnie określić te żądania, zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Stosownie zaś do art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., sąd jest związany tymi żądaniami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2012 roku, I CSK 323/11, LEX nr 1164719).

Zatem, skoro wnioskodawca T. Ż., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, zgłosił żądanie rozliczenia wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny, to zgodnie z powyższymi rozważaniami, powinien on wykazać nie tylko zasadność dochodzonego roszczenia, ale również jego wysokości, tym bardziej, że Sąd jest związany tym żądaniem, zarówno co do zasady, jak i wysokości.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie podołał temu obowiązkowi albowiem nie sprecyzował on roszczenia, jak również nie wykazał jego wysokości.

Roszczenie wnioskodawcy dotyczy bowiem podatku od wspólnej nieruchomości, natomiast przedłożony przez wnioskodawcę materiał dowodowy w postaci zaświadczeń i zestawień dotyczy całej nieruchomości, a zatem również części nieruchomości stanowiącej majątek odrębny wnioskodawcy. Dlatego też wątpliwości Sądu dotyczą kwestii czy wskazana przez wnioskodawcę kwota została wyliczona faktycznie od połowy udziału nieruchomości, czy od całości, tym bardziej, że z powyższych zaświadczeń i zestawień wynika, że wnioskodawca regulował podatek w określonej wysokości i w poszczególnych okresach, ale wpłaty dotyczyły całej nieruchomości położonej przy ulicy (...) w C.. Ponadto należy zauważyć, że zaoferowany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że ten obowiązek podatkowy nie był regulowany przez wnioskodawcę systematycznie i miał z tego tytułu zaległości.

Na uwzględnienie nie zasługuje również wniosek uczestniczki postępowania D. Ż. w zakresie zwrotu pożytków osiągniętych przez uczestnika postępowania ze stanowiącego ich współwłasność udziału w nieruchomości położonej w C..

Należy bowiem zauważyć, że sposób korzystania z tej nieruchomości wynika nie tylko ze wspólności majątkowej małżeńskiej, ale również ze współwłasności. Ponadto istotnym jest, że uczestniczka postępowania nie kwestionowała takiego faktu korzystania z przedmiotowej nieruchomości, a zatem należy uznać, że w sposób dorozumiany wyraziła zgodę na taki sposób korzystania.

Zgodnie bowiem z treścią art. 206 kc każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli.

Istotnym jest również, że uczestniczka postępowania nie wykazała aby wnioskodawca faktycznie takie pożytki pobrał. Nie potwierdził tej okoliczności zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków. Niewątpliwym zaś jest, że nie można żądać rozliczenia hipotetycznych pożytków.

Dlatego też Sąd na mocy art. 217 § 3 kpc pominął dowód w opinii biegłego sądowego zakresu szacowania nieruchomości, który miał ustalić wartość tych pożytków.

Sąd uwzględnił natomiast roszczenie uczestniczki postępowania w zakresie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty w postaci wykończenia budowy domu przy ulicy (...) w C.. Świadczy o tym zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków, dziennika budowy i faktur. W ocenie Sądu zaoferowany materiał dowodowy, jest przede wszystkim szczegółowy, spójny oraz wzajemnie się uzupełnia i to nie tylko w zakresie dat wykonywania poszczególnych czynności przy nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy, ale również zakresu tych prac. Ponadto wnioskodawca nie przedłożył, w toku niniejszego postępowania, żadnego przeciwdowodu, który świadczyłby o okolicznościach przez niego podnoszonych, zwłaszcza w zakresie dat wprowadzenia się do nieruchomości, jej stanu w chwili powstania wspólności majątkowej małżeńskiej, czy też źródła finansowania. W ocenie Sądu, wnioskodawca przede wszystkim nie wykazał aby pieniądze ze sprzedaży mieszkania uzyskane w grudniu 1997 roku, w całości zostały przeznaczone na budowę tego domu, albo pochodziły z darowizny jego ojca przeznaczonej wyłącznie dla wnioskodawcy. Wprawdzie świadek E. Ż. (1), ojciec wnioskodawcy zeznał, że „syn chciał oddać te pieniądze w wysokości 70.000,00 złotych za sprzedaż budynku przy ulicy (...), ale my nie wzięliśmy tych pieniędzy i kazaliśmy mu przeznaczyć na dalsze wykończenie domu” (dowód: zeznania świadka E. Ż. k. 103v). Jednakże z zeznań tych nie wynika, że faktycznie zostały one przeznaczone na wykończenie domu. Ponadto należy zauważyć, że wszelkie

prace wykończeniowe rozpoczęły się dopiero w październiku 1999 roku, a zatem prawie 2 lata od uzyskania środków finansowych pochodzących ze sprzedaży mieszkania. Natomiast wnioskodawca nie wykazał aby posiadał taką kwotę na chwilę rozpoczęcia prac wykończeniowych w domu. Zatem należało uznać roszczenie uczestniczki postępowania D. Ż. za zasadne w tym zakresie. Natomiast w związku z tym, że wnioskodawca kwestionował również wysokość tych nakładów, to Sąd zmuszony był posiłkować się opinią biegłej sądowej z zakresu budownictwa W. B. (2).

W ocenie Sądu, opinia biegłej sądowej z dnia 6 października 2015 roku (k. 341 – 402), jak również uzupełniająca opinia z dnia 9 grudnia 2015 roku (k. 431 – 440), zasługiwała na uwzględnienie albowiem nie budziła ona żadnych zastrzeżeń zarówno co do formy, jak i treści. Ponadto cechowała się rzetelnością i dokładnością, jak również sporządzona została zgodnie z zaleceniami Sądu, z uwzględnieniem zebranego w sprawie materiału dowodowego, który Sąd uznał za wiarygodny, oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Sąd nie znalazł również podstaw do obniżenia ustalonych wartości z uwagi na amortyzację sprzętu, czy też samej nieruchomości, albowiem z zeznań świadka M. K. (1), który nabył przedmiotową nieruchomość od wnioskodawcy przy ulicy (...) w C. wynika, że jedynie odświeżył tę nieruchomość (dowód: zeznania świadka M. K. k. 105). Ponadto sama biegła sądowa w opinii wskazała, że stan techniczny elementów wykończeniowych i urządzeń zagospodarowania działki był dobry (dowód: opinia uzupełniająca z dnia 9 grudnia 2015 roku k. 432).

Zatem zastrzeżenia wnioskodawcy, zdaniem Sądu, stanowią jedynie gołosłowną polemikę z ustaleniami biegłej sądowej z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości.

Wobec powyższego Sąd przyjął, że aktualna wartość rynkowa nakładów poczynionych z majątku wspólnego uczestników postępowania na majątek odrębny wnioskodawczyni wyniosła kwotę 130.783,76 złotych.

Zatem, skoro wnioskodawca otrzymał majątek wspólny w postaci udziału w nieruchomości położonej w C. przy ulicy (...) o wartości 10.900,00 złotych (wartość udziału 21.800,00 zł : 2) oraz Sąd uwzględnił nakłady z majątku wspólnego na majątek odrębny w wysokości połowy wartości, czyli kwotę 65.392,00 zł (130.783,76 zł : 2), i jednocześnie odliczył kwotę 14.000,00 złotych tytułem rozliczenia majątku odrębnego uczestnika postępowania, zgodnie ze wstępnym porozumieniem z dnia 13 września 2013 roku (dowód: wstępne porozumienie k. 16), które zarówno co do zasady, jak i wysokości nie było kwestionowane przez uczestniczkę postępowania D. Ż., to zasadnym było zasądzić od wnioskodawcy od uczestnika postępowania kwotę 62.292,00 złotych.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na mocy art. 113 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 167, poz. 1398), który stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzzonego na rzecz strony, której czynność spowodowała ich powstanie.

W przedmiotowej sprawie uczestniczka postępowania D. Ż. postanowieniem z dnia 3 października 2014 roku została zobowiązana do uszczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości w wysokości 2.000,00 złotych w terminie 30 dni.

W przepisany termin uczestniczka postępowania złożyła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 30 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie w osobie referendarza sądowego, zwolnił częściowo uczestniczkę postępowania od zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, a mianowicie ponad kwotę 300,00 złotych i oddalił wniosek w pozostałym zakresie.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie przyznał biegłemu sądowemu wynagrodzenie. Część wynagrodzenia w wysokości 1.892,22 złotych została pokryta przez Skarb Państwa Sąd Rejonowy w Człuchowie.

Natomiast koszty sądowe w postaci wynagrodzenia biegłej sądowej z zakresu budownictwa zostały w całości pokryte przez Skarb Państwa Sąd Rejonowy w Człuchowie.

Zatem, skoro wnioskodawca kwestionował fakt tych nakładów, to należy go uznać za stronę przegrywającą postępowanie.

Dlatego też zasadnym było orzec jak w punkcie VI i VII sentencji orzeczenia.

Sąd oddalił wniosek w zakresie kosztów postępowania uznając, że brak jest podstaw do zastosowania wyjątków z art. 520 kpc.

Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa, jeżeli wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania nie uzasadnia odstąpienia od reguły określonej w art. 520 § 1 kpc, to powoduje to oddalenie tego wniosku. Nie jest bowiem uzasadnione orzekanie o wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania" lub "o ponoszeniu kosztów postępowania przez każdego uczestnika stosownie do jego udziału w sprawie", względnie pomijanie w ogóle orzeczenia o kosztach (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1999 roku, III CKN 497/98, Legalis).

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.